

סמסטר ב', תשפ"ג

סוגיות מתקדמות בניהול ומנהיגות בארגוני בריאות

מועד השיעור: יום ב' 11:45 – 8:30

שם המרצה: ד"ר אסתר בהט

סוג הקורס : שיעור/התנסות

רמת הקורס: תואר שני

שעת הקבלה של המרצה: לפי תיאום מראש

דרכי התקשרות: דוא"ל – stbahat@univ.haifa.ac.il

רקע כללי (רציונל, מטרת הקורס):

מנהלים ומנהיגים בארגוני הבריאות עומדים בפני האתגר לנהל באופן אפקטיבי ויעיל את הצוותים הסיעודיים. הם שואפים להניע עובדים למקצועיות גבוהה כדי לקדם את תהליך בטיחות הטיפול ואיכותו, וכל זאת תוך התמודדות עם סביבה ארגונית לחוצה ומורכבת הנתונה לשינויים רבים. הקורס יעסוק בניתוח סוגיות ובהבנת תהליכים מתחום הניהול והמנהיגות בארגוני הבריאות, ברמת הארגון וברמת הפרט. בשיעורים ננתח אירועים מתוך המציאות היומיומית בארגוני הבריאות ונדון בסוגיות בהיבט התיאורטי ובהיבט המעשי.

מטרות הקורס הן:

- ✚ להתוודע לתיאוריות, מושגים וגישות בחקר סוגיות של ניהול ומנהיגות בארגוני הבריאות.
- ✚ לאפשר למשתתפות לזהות את דפוסי הניהול והמנהיגות הקיימים אצלם בארגונים.
- ✚ לספק למשתתפות פורום לדיון במפגש בין האחות לארגון.

מבנה הקורס:

- ✚ שיטת הלימוד היא במתכונת התנסותית המשלבת חומרים תיאורטיים ומעשיים.
- ✚ השיעורים מתבססים על הרצאות וקריאה עצמית מתוך הסילבוס, ועל ניתוח אירועים מתוך עולם העבודה של הסטודנטיות.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות
 החוג לסייעוד ע"ש צ'ריל ספנסר
 كلية علوم الرفاه والصحة
 قسم التمريض
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

חובות הסטודנטיות ושקלול הציונים (באחוזים):

<u>ראה נספח</u>	<u>אחוז בציון הסופי</u>	<u>פרוט המרכיב</u>
א	5%	השתתפות פעילה
ב	10%	תרגיל אמצע
ג	85%	עבודה מסכמת

הגשת המטלות תתבצע באמצעות ה-Moodle. נא לציין את שם המגישה בשם הקובץ.

תכנית הוראה מפורטת על פי תאריכים ורשימת קריאה:

קריאה (מודגש: קריאה נדרשת)	נושא השיעור	תאריך השיעור
	מבוא: ארגוני הבריאות בעולם משתנה	15/5
<p>לוי, ע'. (2008). ניהול ומנהיגות שינוי וחדשנות. הוצאת רימונים. פרקים 1 ו 4. פופר, מ'. (2012). ההולכים שבי אחריו- מבט פסיכולוגי על סוד ההימשכות למנהיג. רמות: אוניברסיטת תל אביב. עמ' 45-76.</p>	מה בין ניהול למנהיגות	
<p>Drach-Zahavy, A. & Dagan, E. (2002). From caring to managing and beyond: An examination of the head nurse's role. <i>Journal of Advanced Nursing</i>, 38(1), 19-28.</p>	אחות מנהלת המחלקה - בחזון ובפועל	
<p>אבוליו, ב'. (2004). הטווח המלא של המנהיגות – בדרך להעלאת רמת האפקטיביות של היחיד, הקבוצה והארגון. בתוך. גונן, א. וזכאי, א. עורכים. <i>מנהיגות ופיתוח מנהיגות: מהלכה למעשה</i>. תל אביב: משרד הביטחון. עמ' 65-92.</p> <p>פופר, מ'. (2007). <i>מנהיגות מעצבת – מבט פסיכולוגי</i>. תל אביב: הוצאת אוניברסיטת תל-אביב. פרק מבוא.</p> <p>Dewar, B., Barrie, K., Sharp, C., Meyer, J. (2019). Implementation of a complex intervention to support leadership development in nursing homes: A multimethod participatory study. <i>Journal Applied Gerontology</i>, 38(7), 931-958. doi: 10.1177/0733464817705957. Epub 2017 Apr 28. PMID: 28452250.</p> <p>Michael, R. (2006). Transformational leadership: Learning to share the vision.</p>	מנהיגות משפיעה בארגוני הבריאות: מנהיגות מתגמלת, מנהיגות מעצבת	22/5

<p><i>Acorn 19(3), 4–6.</i></p> <p>Rhay-Hung, W., Ching-Yuan, H., Li-Mei, C., & Li-Yu, C. (2015). Exploring the impact of transformational leadership on nurse innovation behavior: a cross-sectional study. <i>Journal of Nursing Management, 23(4), 427-439.</i></p> <p>Utley, R., Anderson, R., & Atwell, J. (2011). Implementing transformational leadership in long-term care. <i>Journal of Geriatric Nursing 32, 212-219.</i></p>		
<p>Bolden, R. (2011), Distributed leadership in organizations: A review of theory and research. <i>International Journal of Management Reviews, 13, 251-269.</i></p> <p>Liu, Y. (2015). The review of empowerment leadership. <i>Open Journal of Business and Management 5, 476–482.</i></p> <p>Zhang, X., & Bartol, K. M. (2010). Linking empowering leadership and employee creativity: The influence of psychological empowerment, intrinsic motivation, and creative processengagement. <i>The Academ of Management Journal, 53(1), 107-128.</i></p>	<p>המשך מנהיגות משפיעה בארגוני הבריאות: מנהיגות פורמלית ובלתי פורמלית, מנהיגות מבוזרת ומנהיגות מעצימה</p>	<p>29/5</p>
<p>הוראות לתרגיל אמצע (ראו נספח ב).</p>		
<p>Drach-Zahavy, A., Somech, A., Admi, H., Peterfreund, I., Peker, H., & Priente, O. (2014). (How) do we learn from errors? A prospective study of the link between the ward's learning practices and medication administration errors. <i>International journal of nursing studies, 51(3), 448-457.</i></p> <p>Drach-Zahavy, A. & Somech, A. (2010). Implicit as compared with explicit safety procedures: The experiences of Israeli nurses. <i>Qualitative Health Research, 20(10), 1406-1417.</i></p>	<p>ניהול איכות הטיפול וחסר איכות בטיפול -בטיחות הטיפול ומניעת טעויות</p>	<p>5/6</p>

<p>Gates PJ, Hardie RA, Raban MZ, Li, L, Westbrook JI. (2021). How effective are electronic medication systems in reducing medication error rates and associated harm among hospital inpatients? A systematic review and meta-analysis. <i>J Am Med Inform Assoc.</i> 15, 28(1),167-176.</p> <p>Gurková, E., Mikšová, Z., & Šáteková, L. (2021). Missed nursing care in hospital environments during the COVID- 19 pandemic. <i>International Nursing Review</i>, 1-10.</p> <p>Kalisch, B. J., Landstrom, G., Williams, R. A. (2009). Missed nursing care: errors of omission. <i>Nursing outlook</i>, 57(1), 3-9.</p> <p>McClung , L., Obasi , C., Knobloch , M.J., Safdar, N. (2017). Health care worker perspectives of their motivation to reduce health care-associated infections. <i>American journal of infection control</i> 45(10), 1064-1068.</p> <p>Reid-Searl. K., Moxham L., & Happell. B. (2010). Enhancing patient safety: The importance of direct supervision for avoiding medication errors and near misses by undergraduate nursing students. <i>International Journal of Nursing Practice</i>, 16, 225-232.</p>		
<p>8.6.23 הגשת תרגיל אמצע (ראו נספח ב) במודל עד לתאריך נא לציין את שם המגישים בשם הקובץ.</p>		
<p>בהט א', ולויתן א', (2016). שלושה ביטויים של הלימה פרט-סביבה (P-E Fit) והשפעתם הדיפרנציאלית על ביטויי המחויבות בארגוני עבודה. מגמות, ג (3), 293-322.</p> <p>Bahat, E. (2020). Person-organization fit and commitment to volunteer organizations. <i>VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations.</i></p>	<p>מנהיגות מותאמת ברמת הפרט: הלימה פרט-סביבה: צרכים, ערכים, וזהויות העצמי</p>	<p>12/6</p>

<p>Yazdanian, A., Alavi, M., Irajpour, A. & Keshvart, M. (2016). Association between nurses' personalit characteristics and their attitude toward the older adults. <i>Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research</i>, 21, 9-13.</p>		
<p>Felfe, J., & Schyns, B. (2002). The relationship between employees' occupational self-efficacy and perceived transformational leadership: Replication and extension of recent results. <i>Current Research in Social Psychology</i>, 7(9), 137-162.</p> <p>Jonsson, T.F., Bahat, E., & Massimiliano B. (2021). How are empowering leadership, self-efficacy and innovative behavior related with nurses' agency in distributed leadership in Denmark, Italy and Israel? <i>Journal of Nursing Management</i>, 1-8.</p> <p>Nguyen, Q., Kuntz, J.R.C, Naswall, K. & Malinen, S. (2016). Employee resilience and leadership styles: The moderating role of proactive personality and optimism, <i>New Zealand Journal of Psychology</i> 45(2), 13–21.</p>	<p>פגישות אישיות על העבודה המסכמת/ מנהיגות והקשר שלה לחוסן נפשי ולתפיסת מסוגלות עצמית</p>	<p>19/6 26/6</p>
	<p>סיכום הקורס</p>	

*הערה: *התכנית עשויה להשתנות נא לעקוב אחר לוח ההודעות באתר הקורס במודל**

רשימה ביבליוגרפית

אבוליו, ב.' (2004). הטווח המלא של המנהיגות – בדרך להעלאת רמת האפקטיביות של היחיד, הקבוצה והארגון. בתוך. גונן, א. וזכאי, א. עורכים. מנהיגות ופיתוח מנהיגות: מהלכה למעשה. תל אביב: משרד הביטחון. עמ' 65-92.

בהט א', ולויתן א', (2016). שלושה ביטויים של הלימה פרט-סביבה (P-E Fit) והשפעתם הדיפרנציאלית על ביטויי המחויבות בארגוני עבודה. מגמות, נ (3), 293-322.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות
החוג לסייעוד ע"ש צ'ריל ספנסר
كلية علوم الرفاه والصحة
قسم التمريض
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

- פופר, מ'. (2007). מנהיגות מעצבת – מבט פסיכולוגי. תל אביב: הוצאת אוניברסיטת תל-אביב. פרק מבוא.
- פופר, מ'. (2012). ההולכים שבי אחריי- מבט פסיכולוגי על סוד ההימשכות למנהיג. רמות: אוניברסיטת תל אביב. עמ' 45-76.
- Bahat, E. (2020). Person-organization fit and commitment to volunteer organizations. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*.
<https://doi.org/10.1007/s11266-020-00212-x>
- Bolden, R. (2011), Distributed leadership in organizations: A review of theory and research. *International Journal of Management Reviews*, 13, 251-269.
- Dewar, B., Barrie, K., Sharp, C., Meyer, J. (2019). Implementation of a complex intervention to support leadership development in nursing homes: A multimethod participatory study. *Journal Applied Gerontology*, 38(7), 931-958.
doi: 10.1177/0733464817705957. Epub 2017 Apr 28. PMID: 28452250.
- Drach-Zahavy, A. & Dagan, E. (2002). From caring to managing and beyond: An examination of the head nurse's role. *Journal of Advanced Nursing*, 38(1), 19-28.
- Drach-Zahavy, A. & Somech, A. (2010). Implicit as compared with explicit safety procedures: The experiences of Israeli nurses. *Qualitative Health Research*, 20(10), 1406-1417.
- Drach-Zahavy, A., Somech, A., Admi, H., Peterfreund, I., Peker, H., & Priente, O. (2014). (How) do we learn from errors? A prospective study of the link between the ward's learning practices and medication administration errors. *International journal of nursing studies*, 51(3), 448-457.
- Felfe, J., & Schyns, B. (2002). The relationship between employees' occupational self-efficacy and perceived transformational leadership: Replication and extension of recent results. *Current Research in Social Psychology*, 7(9), 137-162.
Journal of Behavioral Medicine, 37(6), 1057-1068.
- Gates, P.J., Hardie, R.A., Raban, M.Z., & Westbrook, J.I., L.i L (2021). How effective are electronic medication systems in reducing medication error rates and associated harm among hospital inpatients? A systematic review and meta-

- analysis. *Journal of the American Medical Informatics Association*, 15, 28(1),167-176. doi: 10.1093/jamia/ocaa230. PMID: 33164058; PMCID: PMC7810459
- Gurková, E., Mikšová, Z., & Šáteková, L. (2022). Missed nursing care in hospital environments during the COVID-19 pandemic. *International Nursing Review*, 69(2), 175-184. <https://doi.org/10.1111/inr.12710>
- Jonsson, T.F., Bahat, E., & Massimiliano B. (2021). How are empowering leadership, self-efficacy and innovative behavior related with nurses' agency in distributed leadership in Denmark, Italy and Israel? *Journal of Nursing Management*, 29(6), 1517-1524.
- Kalisch, B. J., Landstrom, G., & Williams, R. A. (2009). Missed nursing care: errors of omission. *Nursing outlook*, 57(1), 3-9.
- Liu, Y. (2015). The review of empowerment leadership. *Open Journal of Business and Management* 5, 476–482.
- McClung , L., Obasi , C., Knobloch , M.J., Safdar, N.. (2017). Health care worker perspectives of their motivation to reduce health care–associated infections. *American journal of infection control* 45(10), 1064-1068. doi: 10.1016/j.ajic.2017.05.002.
- Michael, R. (2006). Transformational leadership: Learning to share the vision. *Acorn* 19(3), 4–6.
- Nguyen, Q., Kuntz, J.R.C, Naswall, K. & Malinen, S. (2016). Employee resilience and leadership styles: The moderating role of proactive personality and optimism, *New Zealand Journal of Psychology* 45(2), 13–21.
- Reid-Searl. K., Moxham L., & Happell. B. (2010). Enhancing patient safety: The importance of direct supervision for avoiding medication errors and near misses by undergraduate nursing students. *International Journal of Nursing Practice*, 16, 225-232.
- Rhay-Hung, W., Ching-Yuan, H., Li-Mei, C., & Li-Yu, C. (2015). Exploring the impact of transformational leadership on nurse innovation behavior: a cross

- sectional study. *Journal of Nursing Management*, 23(4), 427-439.
- Utley, R., Anderson, R., & Atwell, J. (2011). Implementing transformational leadership in long-term care. *Journal of Geriatric Nursing* 32, 212-219.
- Yazdanian, A., Alavi, M., Irajpour, A. & Keshvart, M. (2016). Association between nurses' personality characteristics and their attitude toward the older adults. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*, 21, 9-13.
- Zhang, X., & Bartol, K. M. (2010). Linking empowering leadership and employee creativity: The influence of psychological empowerment, intrinsic motivation, and creative process engagement. *The Academy of Management Journal*, 53(1), 107-128.

סטודנטית יקרה,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושכגינה את זקוקה להתאמות אנא פני לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת זקוקה להנגשה בקורס אנא פני אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.

נספחים

נספח א: השתתפות פעילה בשיעורים ובפורום (5%).

נספח ב: תרגיל אמצע (10%). הגשה במודל עד לתאריך 8/6/2023

תרגיל בנית כלי לאבחון מאפייני ניהול ומנהיגות בהתייחס לבעיה קלינית שהתעוררה בארגון/מחלקה/מרפאה.

נספח ג: עבודה מסכמת (85%).

גת תוכנית המציעה צעדים לחיזוק המנהיגות בארגון להעלאת רמת איכות ובטיחות הטיפול והאפקטיביות הארגונית. הוראות מפורטות יינתנו בהמשך.